

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2009-07-16

NR: 73

KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-787 02 00

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Riksbankschefen kommenterar det ekonomiska läget

"Det var lämpligt att sänka reporäntan till 0,25 procent och komplettera räntesänkningen med ett beslut om att erbjuda bankerna lån till fast ränta. Det är också motiverat att reporäntan ligger kvar på denna låga nivå under en förhållandevis lång period." Det anser riksbankschef Stefan Ingves som hade ställt sig bakom majoritetens bedömning av det ekonomiska läget och de åtgärder som vidtog på det penningpolitiska mötet i början av juli om han deltagit i mötet.

Vid det penningpolitiska mötet den 1 juli beslutade Riksbankens direktion under ledning av förste vice riksbankschef Svante Öberg att sänka reporäntan till 0,25 procent. Direktionen beslutade också att, som en kompletterande åtgärd, erbjuda lån till bankerna till fast ränta med en löptid på 12 månader. Riksbankschef Stefan Ingves deltog inte i det penningpolitiska mötet på grund av sjukdom och redogör därför i detta pressmeddelande för sitt ställningstagande och sin syn på det ekonomiska läget fram till slutet av juni.

Återhämtningen i omvärlden kan ta tid

Riksbankschef Stefan Ingves betonar att det sedan det penningpolitiska mötet i april har kommit flera tecken på att konjunkturfallet i omvärlden bromsats upp. Men det kommer att dröja ett tag till innan hela världsekonomin kan återgå till positiv tillväxt. Det beror bland annat på att olika länder och marknader inte gått in i konjunkturedgången samtidigt och nu återhämtar sig med olika hastighet.

En positiv nyhet är att de finansiella marknaderna nu till viss del verkar fungera bättre än tidigare. Det återstår dock fortfarande en hel del att göra när det gäller hanteringen av kreditförlusterna innan man helt kan blåsa faran över. När detta sker är svårt att förutse eftersom förmågan och viljan att återställa situationen i den finansiella sektorn också varierar länderna emellan.

Samtidigt som den globala finans- och penningpolitiken är mycket expansiv är tillgången på ledig kapacitet god i de flesta ekonomier. Det talar för en snabb återhämtning i världsekonomin. Å andra sidan måste de globala obalanserna hanteras på rätt sätt. Det är inte realistiskt att förvänta sig att den globala efterfrågan inom några få år kan återgå till sin ursprungliga nivå eller sammansättning. Nya mönster som åstadkommer en bättre global balans måste etableras, och sådant tar alltid tid.

För Sveriges del kommer det att vara av särskilt stor betydelse var Europa befinner sig i konjunkturcykeln och hur man hanterar obalansfrågorna i de europeiska länderna. I det sammanhanget spelar de baltiska ländernas problem i ekonomisk mening kanske inte så stor roll, men det är en viktig signal att problemen i Baltikum hanteras på ett effektivt sätt eftersom det påverkar tillståndet i den svenska finansiella sektorn.

Den svaga världskonjunkturen påverkar Sverige

Riksbankschefen konstaterar vidare att BNP i Sverige ytterligare fallit sedan det penningpolitiska mötet i april. Den negativa BNP-utvecklingen i Sverige är huvudsakligen ett resultat av den svaga ekonomiska utvecklingen i omvärlden. Det är främst företagens investeringar och exporten som fallit mer än tidigare beräknat. Arbetsmarknaden fortsätter därför att försämrats snabbt och hushållens konsumtion faller mer än väntat.

Men det har samtidigt kommit en del positiva signaler – fallet i konjunkturen planar ut och en del indikatorer pekar på en svag förbättring inom vissa områden. Exempelvis visade både inköpschefsindex för juni och detaljhandelns omsättning under samma månad starka tal. När världskonjunkturen vänder så kommer svenska investeringar och export att öka igen.

Lämpligt räntebeslut

Mot den bakgrunden stödjer riksbankschefen den analys som gjordes i Riksbankens penningpolitiska rapport i juli. Han anser att beslutet att sänka reporäntan till 0,25 procent var lämpligt och att det är motiverat att räntan ligger kvar på denna låga nivå under en förhållandevis lång tid. Med den förda penningpolitiken klarar Riksbanken inflationsmålet på sikt och stöder samtidigt efterfrågan i ekonomin.

Under normala omständigheter hade detta förmodligen varit tillräckligt för att föra en expansiv penningpolitik. Men läget på de finansiella marknaderna är fortfarande inte normalt och det behövdes kompletterande åtgärder för att Riksbankens räntesänkning ska få en avsedd effekt. Det var därför ett viktigt beslut att komplettera räntesänkningen med att erbjuda bankerna lån till fast ränta på 12 månader. Det torde underlätta tillgången på krediter i den svenska ekonomin, vilket gagnar såväl penningpolitiken som den finansiella stabiliteten. Stefan Ingves är inte oroad för att den extra likviditeten eller den expansiva penningpolitiken i dagsläget skulle riskera inflationsmålet. Med dagens låga inflationstryck är det möjligt att stimulera efterfrågan utan att inflationen och inflationsförväntningarna stiger väsentligt.

Givet det nu mycket ovanliga ekonomiska läget kan Riksbanken även behöva vidta ytterligare kompletterande åtgärder om situationen kräver det. Utlåning till fast ränta är en åtgärd som kan återupprepas om det skulle behövas. Men Riksbanken behöver också ha beredskap för att använda andra instrument som kan bidra till en expansiv penningpolitik.

Samtidigt är det viktigt att Riksbanken förbereder sig för att hantera en omläggning av sitt agerande när såväl konjunkturen som penningpolitiken så småningom återgår till ett mer normalt läge.

Nästa beslut om reporäntan fattas vid penningpolitiskt möte den 2 september.